

KERESZTÉNY MAGVETŐ

LXX. ÉVF. 1938.

JULIUS—OKTÓBER

4—5. FÜZET.

Alapító levél.

Én *Dr. Ferenczy Géza*, az „*Unitárius Irodalmi Társaság*“nak ez idő szerinti elnöke, azon meggyőződésem alapján, hogy számbelileg kicsiny vallás csak akkor bizonyítja be életre hivatottságát, ha az általános emberiség szempontjából is értékeket termel; ilyeneknek termelését előmozdítani s ez által az unitarizmus jövőjét biztosítani kívánván, az *Unitárius Irodalmi Társaság* részére 49.900.— lej azaz **Negyvenkilencezerkilencszáz lej** alapítványt teszek, mely összeget a Társaság pénztárába készpénzben egyidejűleg befizettem.

Alapítványom feltételei a következők:

1. Alapítványom el nem költendő, a Társaság más vagyona-tól elkülönítetten, de gyümölcsözőleg kezelendő.

2. A mindenkori jövedelemnek $\frac{1}{2}$ -ed azaz fele része mind-addig tőkésítendő, **míg az alapítvány összege az 500.000.— lejt el nem éri.** Ennek bekövetkezése után az évi jövedelemből tőkésítés $\frac{1}{4}$ -ed azaz egynegyedre korlátozható. A tőkésítendő mennyiségen felüli jövedelem az alapítvány céljára felhasználható.

3. Alapítványomnak célja a magyar unitárius irodalom abszolút értéktermelésének biztosítása és pedig: a ma is meglévő értékes folyóiratának, a *Keresztény Magvető*-nek fenntartása és fejlesztése, pályadíjak kifizése által értéktermelés, értékes irodalmi termékeknek kinyomatása vagy ilyenek kinyomatásának s közzétételének segítése, *unitárius nyomda* lehetőségének kiépítése fokozatosan stb.

4. Alapítványomnak kezelője az *Unitárius Irodalmi Társaság*-nak az alapszabályai szerinti *elnöksége és választmánya*.

5. Ha az *Unitárius Irodalmi Társaság* valamikor, bármely okból megszűnne, — mitől Isten őrizzen, — az esetben ez alapítványom tulajdona az *erdélyrészi magyar unitárius Egyházza* száll, mely azt alapítványom céljának szem előtt tartásával, csakis hasonló célokra köteles felhasználni.

Az egyetlen jó Istennek áldása és segedelme kísérvé, óvja és segítse elhatározásomat, alapítványomat,

Nagyajtá, 1938 évi szeptember hó 22-én.

Dr. Ferenczy Géza.

Dr. Varga Béla püspök beszéde. ¹

»Egy az Isten és mindeneknek Atyja, aki mindeneknek felette van és mindenek által és mindnyájatokban munkálkodik.«
Ef. 4. r. 6.

Ünnepi gyülekezet!

A felolvasott erőteljes apostoli szózat egyike azoknak, amelyhez hasonlót sokat találunk Pál apostol leveleiben. Jézus tanításának legáltalánosabb, legmélyebb igazságát fejezi ki tömören, szinte megdöbentő egyszerűséggel és rövidezséggel.

Ennek az egyetlen mondatnak egymagában is kimeríthetetlen a tartalma és a gazdagsága. Benne van Isten felmérhetetlen nagysága, aki mindeneknek felette van. Benne van egyúttal, hogy ő mindeneknek atyja. Ez közelebb hozza hozzánk. Megrendíti lelkünket, hogy aki oly messze van fölöttünk, mégis a mi Atyánk. És van benne még valami, ami életünk célját és rendeltetését szabja meg s ez az, hogy Isten mindnyájunkban munkálkodik, az ő munkájának letéteményesei vagyunk „munkatársai“, amint az apostol más helyen is mondja.

Egy társadalom képe bontakozik ki előttünk, amelynek középpontja Isten, mindeneknek atyja, akiből kiindul s aki felé irányul a szálak mérhetetlen sokasága: aki mindeneket áthat és egyúttal magához köt. Ő ennek a társadalomnak a mozgatója, Ő a munkavezetője, aki felhasználja munkatársait, mindnyájunkat, a maga örökkévaló céljai szerint. Minden lelken, mint egy prizmán török meg az isteni sugár. „És ő adott némelyeket prófétáknak, némelyeket evangélistáknak, némelyeket pedig pásztoroknak és tanítóknak“.

Ezt az apostoli víziót az egyetemesség gondolata hatja át, az a legmélyebb, minden korlátot ledöntő evangélium, amely a történelmi változások, a békék és háborúk váltakozó korszakain keresztül meg nem dönthető igazsággal szól mindenkihez az idők végtelenségéig.

¹ Elmondotta 1938. október hó 2-án Kolozsvárt tartott zsinat főtanácsai Stentiszteleten püspöki beiktatása alkalmából.